

[Borgbjerg.]

indenfor den nuværende Valglovs Rammer, som der imidlertid kan bødes paa, hvis vi gaar den Vej at bruge de tre Mandater, vi endnu har tilovers uden Grundlovsendring. Det var det, Rode foreslog i Valglovskommisionen. Der kunde ogsaa tænkes andre Veje.

Men alligevel ser det ikke godt ud, at Regeringen, naar den nu foreslaar en ny Valgordning, lader denne udforme saaledes, at det er Regeringspartiet selv, i snævraste Forstand Venstre, der profiterer derved. Det ser ikke godt ud, det vilde have set meget bedre ud, naar denne lille Ulighed endelig ikke kunde undgaas, at den var kommet andre Partier, Regeringspartiets Modstandere, til gode. Det havde set meget bedre ud, men det er altsaa den Slags Ting, der aldrig kan tænkes fra Venstres Side, de kan ikke komme til det, det strider mod deres Venstrevæsen. Man har en gammel Historie om, hvorledes en Broder bør dele et Æble med sin Søster. Forældrene indskærper altid Broderen, at han, naar han skal dele med sin Søster, giver hende den største Halvdel af Æblet, og det gør den gode Broder ogsaa. Der var dog en Broder, der var mere klog, end han var god, han foreslog, at det saa blev Søsteren, der delte Æblet. Det skal aldrig fejle, naar den nuværende Regering, naar Venstre skal dele Æblet, at Venstre altid faar den største Del og de andre Partier den mindste. Det havde set bedre ud, hvis det havde været omvendt.

Hvorledes faar nu Venstre de 2 Mandater eller rettere de 3 Mandater for meget? De to Mandater faar Venstre for meget derved, at man opretter Lolland-Falster som et særligt Omraade i Mod sætning til den nuværende Ordning ved Landstingsvalg. Ja, man gør det for øvrigt ogsaa ved Landstingsvalg; medens Regeringen ellers ikke vil røre ved Landstingsvalget, er den meget ivrig for at oprette et saadant Omraade, der utvivlsomt vil svække Ligeligheden i Repræsentationen. Det er klart, at naar man deler en Landstingskreds i to Omraader, saaledes at det ene Omraade faar 10 Repræsentanter og det andet 2, bliver Repræsentationen mindre ligelig, end naar man har een Landstingskreds med 12 Repræsentanter. Det kommer man til at gøre — naturligvis ubevidst; det kan slet ikke være andet, end at man ved alt, hvad man foretager sig, giver Venstre en Fordel, og Venstre faar her en Fordel ved, at Lolland-Falster udskilles som et særligt Omraade. Derved sikres jo et af Regeringens allerhøjst skat-

tede Medlemmer — ja, om det er et allerhøjst skattet Medlem, ved jeg for øvrigt ikke, men det er jo et Medlem, som staar Indenrigsministeren meget nær —, han er i hvert Fald ikke et af de lavest skattede Medlemmer, hvem det er, ved vi jo, det er offentlig bekendt. Dernæst sikres der under alle Omstændigheder Bornholm et Tillægsmandat. Ved denne særlige Ordning, som ikke var nødvendig, sikres der altsaa Venstre 2 Mandater for meget.

Der er andre ganske aabenbare Fejl i det foreliggende Lovforslag, bl. a. den, at det tyske Mindretal i Nordslesvig efter denne Valglov ikke vil kunne faa nogen Repræsentant her paa Tinge, og det er efter min Mening en ganske utilladelige Fejl — først og fremmest set fra et dansk-nationalt Synspunkt. Hvis det tyske Mindretal gaar tilbage i Stemmetal og derved mister sit Mandat paa Grundlag af den gamle Valglov, saa det er en naturlig Ting, saa er der ikke noget at sige dertil; men vi maa ikke lave en ny Valglov her i Landet, naar vi ved denne kommer til at berøve den tyske Minoritet sin Repræsentation her i Tingen. Det maa ikke være Valglovens Skyld, at noget saadant sker. Men det kan der sikkert raades Bod paa ligesom ved Fejlen, der angaar Bornholm og Lolland-Falster, paa forskellige Maader, som det maa være forbeholdt Udvalgsarbejdet at overveje.

Det er saa meget mere besynderligt, at Venstre her er saa stærkt betænkt paa, at et dog saa forholdsvis lille Omraade som Lolland-Falster absolut bør have et Venstremandat, som man ganske har glemte dette Hensyn, naar det drejer sig om andre Partier; men det hænger sammen med det Venstrevæsen, der nu en Gang ikke kan være anderledes.

Det er det, man kalder Spredning af Mandaterne, at de bør være forholdsmaæssig fordelt over hele Landet. I Nordvest- og Vestsjælland faar Socialdemokratiet ikke en eneste Repræsentant indenfor et Omraade, der er langt større end Lolland-Falster, men man foretager sig ikke noget særligt for at sikre Socialdemokratiet et særligt Mandat der. I Nord- og Vestjylland bliver Socialdemokratiet saa godt som ikke repræsenteret, men Venstre faar derimod hele fem Mandater i Ringkøbing Amt. Det er der ikke noget mærkeligt i. Fra Skagen til Tønder langs hele Vestkysten faar Socialdemokratiet efter den nye Valglov kun et eneste Mandat, nemlig det i Esbjerg; det kan man ikke berøve Socialdemokratiet, og selv om man anstrengte sig til det